

LANSARE DE STUDIU ȘI DEZBATERE IRSE: INDICELE DE RISC SOCIO-EDUCAȚIONAL FUNDAMENT PENTRU POLITICI RESPONSABILE BAZATE PE DATE

COMUNICAT DE PRESĂ

Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale din Camera Deputaților, împreună cu Human Catalyst - Asociația pentru Educație și Justiție Socială, vă invită la lansarea studiului „IRSE: Indicele de risc socio-educational - fundament pentru politici responsabile, bazate pe date. Diagnoza echității în sistemul de educație 2016-2018”. Eveniment înscris în calendarul de activități organizate sub egida proiectului ”România Educată”.

Instrumentul IRSE a fost dezvoltat în anul 2016 pentru a ajuta propunerile de proiecte de finanțare prin Programul Operațional Capital Uman să identifice comunitățile și unitățile de învățământ defavorizate, acestea fiind cele care au cea mai mare nevoie de sprijin pentru a îmbunătăți participarea școlară și rezultatele învățării.

În acest context, algoritmul propus de Asociația HUMAN CATALYST în cadrul consultărilor publice (IRSE – indicele de risc socio-educational) a avut la bază principiul alocării resurselor acolo unde este cea mai mare nevoie. Preluat și utilizat de Ministerul Fondurilor Europene și Ministerul Educației Naționale pentru evaluarea cererilor de finanțare, respectiv selecția beneficiarilor în „Școală pentru toți” și „Profesori motivați” – au rezultat aproximativ 150 de proiecte în valoare de 200 milioane de euro, aflate la această dată în implementare.

În anul 2016, în vederea lansării unor apeluri pentru propunerile de proiecte finanțate prin Programul Operațional Capital Uman, a apărut necesitatea identificării comunităților și, în cadrul acestora, a unităților de învățământ defavorizate care au cea mai mare nevoie de sprijin pentru a îmbunătăți participarea școlară și rezultatele învățării.

ROMANIA

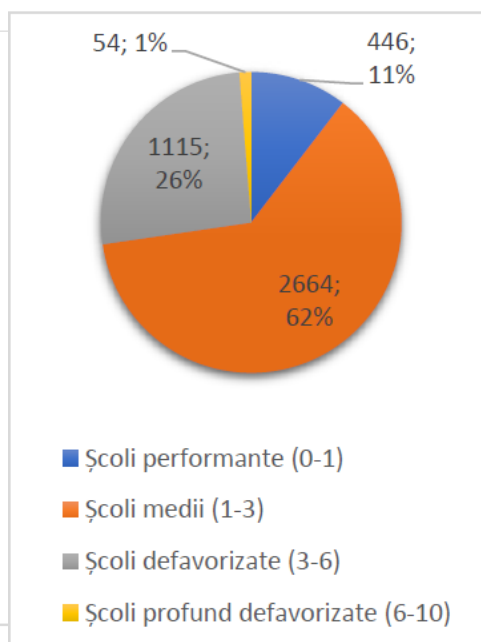
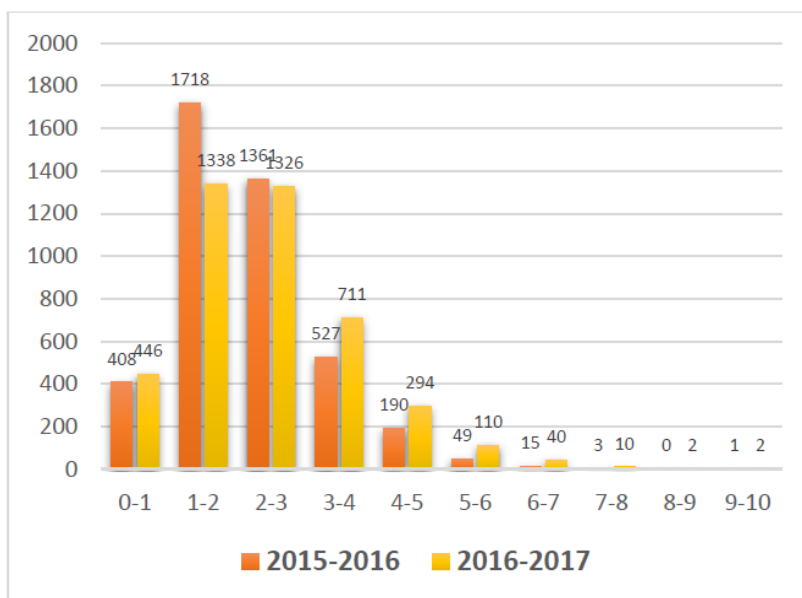
Comisia pentru drepturile omului, culte
și problemele minorităților naționale

Anul acesta, indicele agregat IRSE, a fost calculat de aceeași echipă de cercetători, pentru 4.279 unități școlare publice cu personalitate juridică pentru care disponibilitatea datelor este completă, la nivelul anilor școlari 2015-2016 și 2016-2017. IRSE combină date din ciclul primar și gimnazial despre:

- Riscul de abandon școlar, definit ca ponderea elevilor repetenți, exmatriculați, sau cu situația școlară neîncheiată în numărul total de elevi din unitatea școlară respectivă.
- Nivelul de pregătire al cadrelor didactice – exprimat prin ponderea cadrelor didactice fără pregătire în numărul total de cadre didactice din unitatea școlară respectivă;
- Gradul de pregătire al elevilor – desemnat prin (i) ponderea elevilor de clasa a 8-a care nu au participat la evaluarea națională și (ii) media notelor elevilor la evaluarea națională;
- Nivelul de dezvoltare socio-economică a localității (UAT) în care se află unitatea școlară respectivă – dat de gradul de marginalizare al localității calculat de Banca Mondială.

Astfel, în funcție de valoarea IRSE (unde 0 = „fără risc”, iar 10 = „risc maxim”, avem:

- 446 de unități de învățământ (11% din totalul școlilor incluse în analiză) reprezintă ”elita” sistemului de învățământ primar și gimnazial din România, înregistrând un indice al defavorizării foarte redus (aflat în intervalul [0-1]).
- Majoritatea unităților de învățământ, 2.664 (62%) pot fi încadrate în categoria școlilor ”medii” în privința performanțelor și a condițiilor de desfășurare a activităților educaționale (intervalul [1-3]).
- 1.115 de unități școlare (26%) ”defavorizate”, prin prisma rezultatelor școlare mai slabe decât media națională (intervalul [3-6]).
- 54 de unități școlare ”profund defavorizate” (1%), caracterizate de rezultate școlare foarte scăzute, risc înalt de abandon școlar și în general localizate în zone subdezvoltate (intervalul [6-10])

Evoluția față de anul anterior este ușor de remarcat în Figura 1 (graficul din partea stângă): performanțele celor mai multe școli s-au înrăutățit în ultimul an școlar.

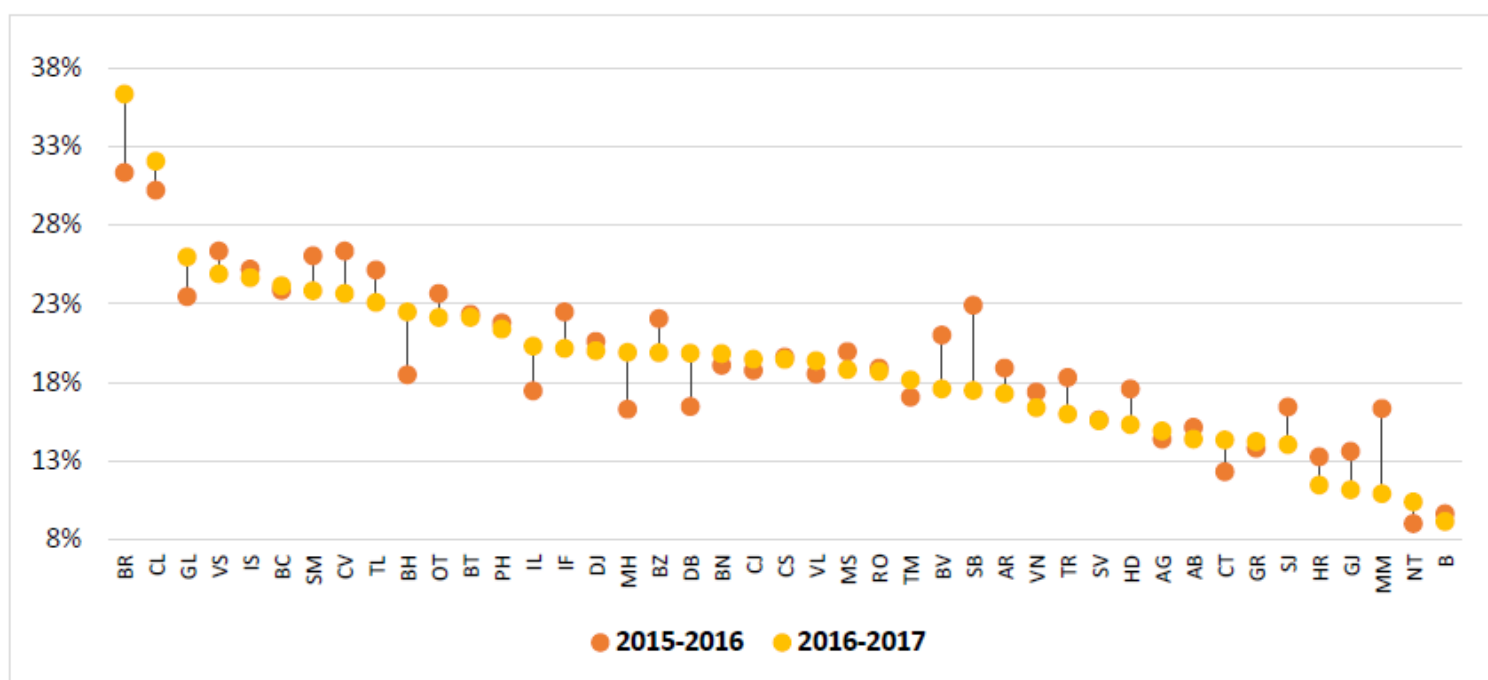
În segmentul între 3 și 10 (școli defavorizate și profund defavorizate) numărul unităților școlare a crescut de la 785 în 2015-2016 la 1169 în 2016-2017, adică o creștere de aproape 50%. În mod surprinzător a crescut numărul școlilor de elită de la 408 la 446. Se constată astfel o adâncire a polarizării unităților de învățământ în funcție de indicatorii defavorizării. În general calitatea și condițiile în care se desfășoară actul de învățământ se înrăutățesc la nivel național, cu excepția unor cazuri particulare de școli bune care devin și mai bune.

FENOMENUL BRĂILA

Instrumentul IRSE a ajutat la identificarea „Fenomeului Brăila”. Astfel, ponderea elevilor din clasa a VIII-a care au susținut evaluarea națională, respectiv nota medie la evaluarea națională reprezintă doi indicatori sugestivi ai performanței școlare.

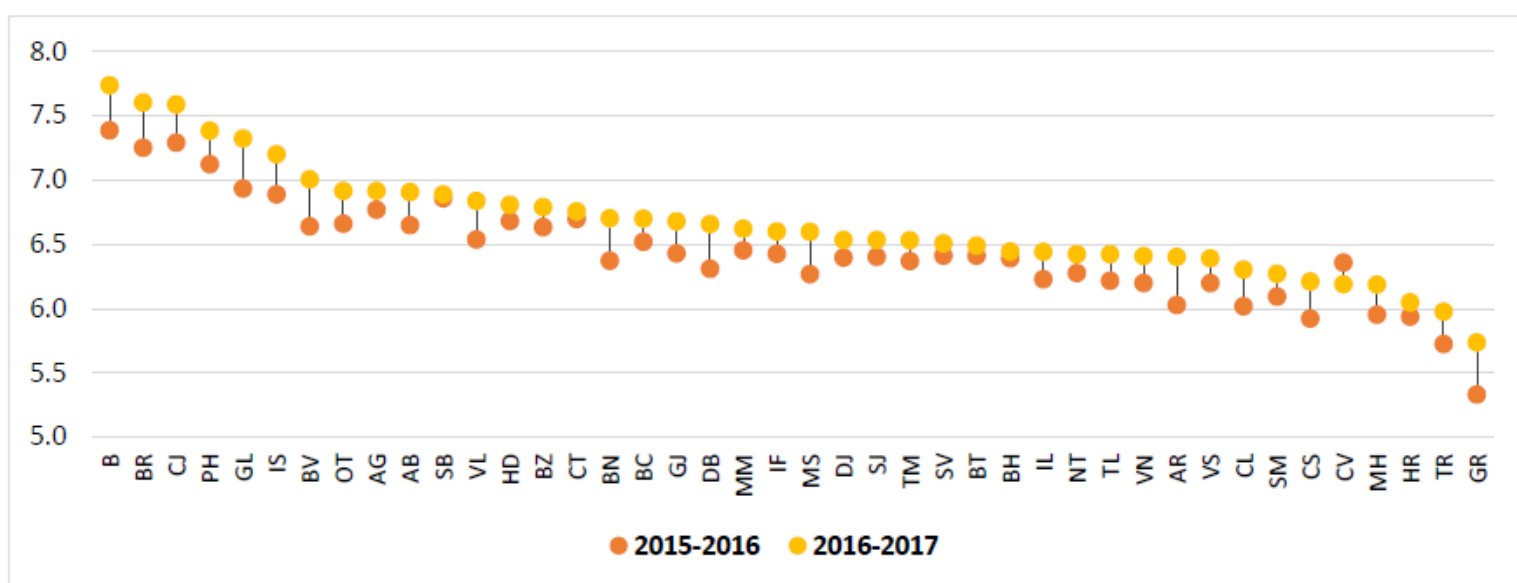
Utilizarea celor doi indicatori s-a efectuat pe baza ipotezei conform căreia prezența la evaluarea națională și rezultatele obținute de către elevi indică atât calitatea actului de învățământ, cât și preocuparea comunității locale pentru dezvoltarea viitoare a capitalului uman.

Rata de neparticipare la evaluarea națională a elevilor din clasa a VIII-a la nivel județean:

La nivel național, din cei 163.077 de elevi de clasa a VIII-a înregistrați în anul școlar 2016-2017, 30.449 nu au susținut evaluarea națională (18.7%)¹. Conform datelor MEN, cele mai mari rate de neparticipare s-au înregistrat în județele Brăila (36,3%, în creștere cu 5 puncte procentuale față de anul școlar precedent), Călărași (32,1%), Galați (26%), Vaslui (24,9%) și Iași (24,6%).

Nota Media la Evaluarea Națională la nivel județean:

Botea Viorel, profesor de matematică la Colegiul Național „Nicolae Bălcescu” - Brăila, interviu telefonic 21.06.2018

“Imi pare rău că nu pot ajunge la conferința dumneavoastră de luni. Aș fi vrut să fiu acolo și să răspund tuturor întrebărilor referitoare la județul Brăila. Vă felicit pentru demersul de cercetare și pentru rezultatele obținute, cu mențiunea că ele reflectă o realitate la nivelul întregii țări, nu doar a județului nostru. Din punctul meu de vedere, Fenomenul Brăila este o problemă de management instituțional defectuos, la nivelul inspectoratelor școlare, peste tot în țară unde se întâmplă. Soluția este intervenția financiară masivă a statului cu programe de sprijinire a elevilor, cum ar fi “centre de excelență pentru creșterea calității în educație” și “școală după școală”. Numai în acest fel situația în care ne aflăm s-ar putea îmbunătăți. Aș vrea să felicit colegii profesori și elevii brăileni pentru rezultatele obținute!”

ROMANIA

Comisia pentru drepturile omului, culte
și problemele minoritatilor naționale